

การพัฒนาแบบการประเมินตามสภาพจริงกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

The Development of Authentic Assessment Model on Mattayomsuksa 4
Strand 3: Information and Communication Technology of Occupations and
Technology Learning Area of Secondary Educational Service Area Office 33

จีรา ศรีไทย *

Jeera Sriithai

ดร.ทองสุข วันแสน **

Dr.Thongsook Wansaen

ดร.เกื้อ กระแสโสม ***

Dr.Guae Grasaesom

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการประเมินตามสภาพจริงกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสร้างและพัฒนาแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการปรับปรุงรูปแบบให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบครบถ้วน 4 องค์ประกอบคือ เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริงและแนวทางการประยุกต์ใช้โดยรูปแบบมีคุณภาพใน 2 ด้าน คือ 1) คุณภาพด้านคุณลักษณะมี 2 ด้านคือ ด้านองค์ประกอบ มีความสมบูรณ์ในองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านคุณลักษณะที่ดีในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) คุณภาพด้านการนำไปใช้ ประกอบด้วย ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบอยู่ในระดับสูง กระบวนการนำไปใช้มีความสะดวก คล่องตัว และผู้มีส่วนร่วมในการประเมินประกอบด้วย ครู นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินตามสภาพจริง / การพัฒนาแบบการประเมินตามสภาพจริง

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

*** อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop the authentic assessment model for Mattayomsuksa 4 students learning on Strand 3 “Information and Communication Technology for Occupation and Technology” in the Secondary Educational Service Area Office 33. There were 4 steps in the development process: studying the data-base, creating and developing the model, trying out the model and improving the model. The results of the research found that the authentic assessment model developed had two quality aspects: characteristics and the implementation. In terms of characteristics, the overall quality components, the principles and background, objectives, operation of authentic assessment, and application, were at a highest level. The quality of good characteristics, which consisted of 4 aspects; accuracy, propriety, congruency and feasibility, were at a highest level in overall and each aspect. As for the implementation, it was found that the validity and reliability of students’ authentic assessment of the model were at a high level. The qualitative application process was convenient to apply. The satisfaction of the related people towards the use of the model was in the range of high to the highest levels in all groups.

Keywords: Authentic Assessment / A Development of Authentic Assessment Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขให้สถานศึกษา จัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการ ร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและ รูปแบบการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 4-5) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551ที่กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับชาติ ทั้งนี้การประเมิน ระดับชั้นเรียน ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลหลายๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อน ความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน โดยวัดและประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับการจัดการ เรียนการสอน สังเกตพัฒนาการและความประพฤติของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม ผู้สอนควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง ควบคู่ไปกับการใช้การทดสอบแบบต่างๆ อย่างสมดุล (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 2-3, 13)

การประเมินตามสภาพจริง(Authentic Assessment) นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นวิธีการ ประเมินที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของนักเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริงแห่ง โลกปัจจุบัน และเป็นวิธีการประเมินที่เน้นงานที่นักเรียนแสดงออกในภาคปฏิบัติ (Performance) เน้น กระบวนการเรียนรู้ (Process) ผลผลิต (Products) และแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) วิธีการประเมินตาม สภาพจริงจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของ

ตนเองด้วย การประเมินผู้เรียนมีความเที่ยงตรงและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่ประเมินจะสอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนมากที่สุด เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน ทักษะการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริง เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมีผู้เกี่ยวข้องในการประเมินหลายฝ่ายและเกิดขึ้นในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งเป็นการประเมินที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554 : 99-101) การประเมินตามสภาพจริงที่มีการออกแบบที่ดีจะแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง แสดงให้เห็นสภาพการเรียนรู้ทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความระมัดระวังขณะปฏิบัติตามกระบวนการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลักสูตร เชื่อมโยงระหว่างความคิด-การกระทำทฤษฎี-การปฏิบัติ ในบริบทสภาพจริง เป็นการบูรณาการการประเมินผลเข้ากับการเรียนการสอนทำให้สามารถปรับปรุง พัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น หรือการเรียนรู้ใหม่ได้ เพราะเน้นการประเมินระหว่างเรียนการสอน (Formative Evaluation) อีกทั้งการประเมินตามสภาพจริงจำเป็นต้องมีเครื่องมือการให้คะแนนเพื่ออธิบายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างชัดเจนที่เรียกว่า รูบรีค (Rubric) ซึ่งเป็นแนวการตรวจให้คะแนน (Scoring Guide) เป็นเครื่องมือให้คะแนนที่ระบุเกณฑ์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและกำหนดคุณภาพของชิ้นงานที่แสดงให้เห็นระดับต่างๆ ที่ผู้เรียนจะไปสู่ความรอบรู้ในงาน (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2548, หน้า 16-17, 21)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุขมุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ 4 สาระประกอบด้วย สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสาระที่ 4 การอาชีพ โดยสาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วยมาตรฐาน ง 3.1 เกี่ยวกับเข้าใจเห็นคุณค่าและใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีคุณธรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, 1-2, 38-39) ในสาระที่ 3 การนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนและการประเมินตามสภาพจริง โรงเรียนทุกแห่งต้องนำไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาในรายวิชาพื้นฐานจึงจะทำให้สามารถนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนและนำไปสู่การประเมินตามสภาพจริงได้ ดังเช่น โรงเรียนนาดีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ได้กำหนดสาระที่ 3 นี้ เป็นรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาดีวิทยาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นได้กำหนดเป็นวิชาเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ชื่อวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รหัสวิชา ง 31101 จำนวน 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน ซึ่งประกอบด้วย 13 ตัวชี้วัด (จิรา ศรีไทย, 2552, หน้า 212) ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าวได้กำหนดการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตร โดยดำเนินการวัดและประเมินผลควบคู่กันไปในระหว่างการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ในการวัดและประเมินผลที่ผ่านมาได้ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดอย่างหลากหลาย เช่น การทดสอบ การตรวจชิ้นงาน/ผลงาน การสังเกตการปฏิบัติงานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลผลและเกณฑ์การตัดสินไว้อย่างกว้างๆ ในส่วนของภาระงานหรือชิ้นงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติจะเป็นผลงานที่อยู่ในขั้นตอนของการฝึกปฏิบัติในช่วงการเรียนรู้ตามวิธีการขั้นตอนที่ผู้สอนกำหนดไว้แล้วเท่านั้น ผู้เรียนจึงไม่ได้ใช้ทักษะความคิดที่ซับซ้อนในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง รวมทั้งการตรวจให้คะแนนทำโดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว จึงทำให้ผลการประเมินไม่สอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน อีกทั้งเครื่องมือวัดที่นำมาใช้ยังไม่มี การตรวจสอบคุณภาพ จะเห็นว่ากระบวนการวัดและประเมินผลยังไม่เป็นระบบ และยังไม่มีการประเมินตามสภาพจริงที่มีคุณภาพเท่าที่ควร ซึ่งถ้ามีการพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงขึ้นจะทำให้สามารถวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 91-92) ได้กล่าวว่า ข้อมูลที่เกิดจากการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นประโยชน์ตรงตามเป้าหมาย และคุ้มค่าต่อการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการสะท้อนสภาพจริง นำไปกำหนดเป้าหมายและวิธีการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริงและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่ายังไม่มีผู้วิจัยไว้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หน่วยอินเทอร์เน็ตเป็นตัวแทนเนื้อหาในการพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงขึ้น โดยคาดหวังว่ารูปแบบดังกล่าวจะสามารถใช้ในการประเมินตามสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลที่ได้มาสะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการสอนให้มีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1. มีคุณภาพด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วยคุณภาพด้านองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ เหตุผล และความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริง และแนวทางการประยุกต์ใช้ และคุณภาพด้านคุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านความสมบูรณ์ขององค์ประกอบและคุณลักษณะที่ดีอยู่ในระดับมาก
2. มีคุณภาพด้านการนำไปใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยใน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริง และการพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง โดยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน 60 คน เกี่ยวกับปัญหาที่พบจากวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ และความจำเป็นของการประเมินตามสภาพจริง เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร 2) แบบบันทึกการศึกษางานวิจัย 3) แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน โดยเครื่องมือวิจัยแต่ละรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67–1.00 และมีความเหมาะสมด้านความชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจง่ายอยู่ในระดับมาก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวลสรุปเนื้อความตามประเด็นที่ศึกษา หา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบ ขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง และ 2) ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงโดยผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ ดำเนินการโดยนำผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากขั้นตอนที่ 1 มาয়กร่างรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงฉบับร่าง ให้มีองค์ประกอบครบถ้วน 4 องค์ประกอบ คือ เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริง และแนวทางการประยุกต์ใช้ ซึ่งในขั้นตอนนี้มีการสร้างเครื่องมืออยู่ในรูปแบบ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน รวมทั้งสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง 7 ฉบับ ประเมินคุณภาพรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้านองค์ประกอบและด้านคุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นไปได้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินในด้าน ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ ส่วนเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง ประเมิน ในด้านความสอดคล้องของสถานการณ์ที่กำหนดให้ปฏิบัติกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความเป็นปรนัย (ความชัดเจนของข้อคำถาม/สถานการณ์ที่กำหนดให้ปฏิบัติ เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลผลและเกณฑ์การตัดสิน) และปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินคุณภาพเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง ทุกฉบับมีคุณภาพด้านความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยมี ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และมีความเหมาะสมด้านความชัดเจนใช้ภาษาเข้าใจง่ายอยู่ในระดับ มาก วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ ขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงในด้าน 4 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบ ความเชื่อมั่นของ ผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบกระบวนการนำไปใช้ของรูปแบบและความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อ รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาดีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 โดยดำเนินการ 2 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมการ เป็นการสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง จัดเตรียมห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 2) ระยะทดลองใช้รูปแบบ เป็นการนำรูปแบบไป ทดลองใช้ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 27 คน มีขั้นตอนการดำเนินการ คือ 1) ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 2) จัดการเรียนรู้ตาม แผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติชิ้นงานด้วยเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง 3) บันทึกกระบวนการนำไปใช้ของรูปแบบโดยผู้วิจัย 4) สอบถามความพึงพอใจผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้วิจัยซึ่งเป็นครู

ผู้ใช้รูปแบบ นักเรียน และผู้ปกครอง และ 5) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการประเมินรูปแบบและปรับปรุงรูปแบบ และครั้งที่ 2 ทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 25 คน โดยดำเนินการเหมือนการทดลองใช้ครั้งที่ 1 เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย 1) รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีความสมบูรณ์ขององค์ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีคุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งในรูปแบบจะมีแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน มีคุณภาพด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง 7 ฉบับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80-1.00 และมีความเป็นปรนัยจากการหาค่าเฉลี่ยของผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แบบบันทึกกระบวนการนำไปใช้ของรูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ทุกข้อ และมีความเหมาะสมในด้านความชัดเจนใช้ภาษาเข้าใจง่ายอยู่ในระดับมาก และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ฉบับครูผู้สอน ฉบับนักเรียน และฉบับผู้ปกครอง ทุกฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ทุกข้อ และมีความเหมาะสมในด้านความชัดเจนใช้ภาษาเข้าใจง่ายอยู่ในระดับมาก วิเคราะห์ข้อมูลโดย 1) ค่าความเที่ยงตรงของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรวมที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบกับคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 2) ค่าความเชื่อมั่นของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงจากผู้ประเมิน 3 คน ใช้วิธีการหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้วิธีการของฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) 3) กระบวนการนำรูปแบบไปใช้ใช้การประมวลสรุปเนื้อความ และ 4) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ขึ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงรูปแบบหลังการทดลองใช้ให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ และดำเนินการปรับปรุงพัฒนารูปแบบให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ทั้งในด้านโครงสร้างและรายละเอียดต่างๆ ในองค์ประกอบของรูปแบบให้มีความถูกต้องเหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบ การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบให้มีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ 4 องค์ประกอบ คือ 1) เหตุผลและความเป็นมา เป็นส่วนที่กล่าวถึง หลักการ เหตุผลและความจำเป็นในการประเมินตามสภาพจริงในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สารที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้หน่วยอินเทอร์เน็ตเป็นตัวแทนเนื้อหา 2) วัตถุประสงค์ เป็นส่วนที่กล่าวถึง เป้าหมายของการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงครอบคลุมในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการปฏิบัติชิ้นงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง และมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 3) วิธีการประเมินตามสภาพจริง เป็นส่วนที่กล่าวถึง ขั้นตอนของการประเมินตามสภาพจริง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการประเมิน เป็นขั้นศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์หลักสูตร และกำหนดโครงสร้างรายวิชา ขั้นกำหนดสิ่งที่ประเมิน เป็นขั้นออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานที่ครอบคลุมเป้าหมายการเรียนรู้ กรอบการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งมีชิ้นงานประเมินตามสภาพจริง 3 ชิ้น โดยเป็นชิ้นงานย่อย 2 ชิ้นงาน คือ ชิ้นงานย่อยที่ 1 รายงานอิเล็กทรอนิกส์อินทินาฐ ชิ้นงานย่อยที่ 2 สร้างสรรค์แฟนเพจ และชิ้นงานรวม ไดอารีออนไลน์ และกรอบการจัดการเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมสื่อประกอบครบทุกแผน และการสร้างเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง 7 ฉบับพร้อมเกณฑ์การประเมิน ขั้นตอนดำเนินการ

ประเมิน เป็นขั้นจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินตามสภาพจริงตามกรอบการประเมิน และขั้นสรุปและตัดสินผลการประเมิน เป็นขั้นนำผลคะแนนที่ได้จากการประเมินมาสรุปและตัดสินผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด และ 4) แนวทางการประยุกต์ใช้ เป็นส่วนที่กล่าวถึง การนำรูปแบบ การประเมินตามสภาพจริงไปปรับประยุกต์ใช้ในสาระเดียวกันกรณีเนื้อหาเดียวกัน หรือกรณีเนื้อหาใหม่ หรือสาระใหม่ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

2. ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบ สรุปได้ดังนี้ 1) คุณภาพด้านคุณลักษณะ รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงมีคุณภาพใน 2 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบ พบว่า มีความสมบูรณ์ในองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริง และแนวทางการประยุกต์ใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านคุณลักษณะที่ดี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) คุณภาพด้านการนำไปใช้ (1) ด้านความเที่ยงตรงของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง พบว่า จากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เท่ากับ 0.712 และ 0.738 ตามลำดับ อยู่ในระดับสูงซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.70 (2) ด้านความเชื่อมั่นของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง พบว่า จากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เท่ากับ 0.926 และ 0.964 ตามลำดับ อยู่ในระดับสูงซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.70 (3) ด้านกระบวนการนำไปใช้ พบว่า ด้านการเตรียมการมีความเหมาะสม ด้านการปฏิบัติตามแผนได้ดำเนินการตามขั้นตอนวิธีการประเมินตามสภาพจริงครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกขั้นตอน ด้านการแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้แก้ปัญหาลักษณะที่พบอย่างเหมาะสม ทำให้การใช้รูปแบบดำเนินไปได้ตามแผนที่กำหนด ด้านความคล่องตัวในการดำเนินการ รูปแบบมีขั้นตอนชัดเจน ใช้งานได้สะดวก มีปัจจัยสนับสนุนรูปแบบที่เด่นชัด คือ โรงเรียนมีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่นักเรียน และ (4) ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบ จากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในด้านองค์ประกอบของรูปแบบและด้านผลการนำไปใช้ พบว่า ครูผู้วิจัยมีความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การอภิปรายผลการสร้างและพัฒนารูปแบบ ดังนี้

รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงมีคุณภาพด้านคุณลักษณะ ซึ่งประกอบด้วย คุณภาพด้านองค์ประกอบและคุณภาพด้านคุณลักษณะที่ดี จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า คุณภาพด้านองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบคือ เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริง และแนวทางการประยุกต์ใช้ มีความสมบูรณ์ขององค์ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีคุณภาพด้านคุณลักษณะที่ดีในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการสร้างรูปแบบในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการประเมินตามสภาพจริง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และสำรวจความคิดเห็นครูผู้สอน นำผลการศึกษามาวิเคราะห์สรุป ยกร่างรูปแบบให้มีคุณลักษณะดังกล่าว และได้ประเมินคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทำให้รูปแบบมีความสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินนวัตกรรมของ Guskey (2000 อ้างถึงใน คณิง สายแก้ว และคณะ, 2546, หน้า 322) ที่ได้กล่าวว่า การประเมินนวัตกรรมที่เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายพิจารณาตัดสินและตรวจสอบคุณภาพโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 4 ประการ คือ ความ

ถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ของรูปแบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญทิพย์ สาขนิษฐ์ (2555, หน้า 170-173) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบครบถ้วน 4 องค์ประกอบ คือ เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมิน และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ โดยรูปแบบมี คุณลักษณะที่ดี 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน งานวิจัยของเพชรพยอม ภาวสิทธิ์ (2550: 154-183) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1 พบว่า รูปแบบมี 4 องค์ประกอบ คือ ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบ และแนวทางการนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ มี คุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านความเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ขององค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ซึ่งถือว่ารูปแบบมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การอภิปรายผลด้านคุณภาพของรูปแบบจากการทดลองใช้

2.1 ด้านความเที่ยงตรงของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง

จากการทดลองใช้รูปแบบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 พบว่า มีค่าความเที่ยงตรงของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงเท่ากับ 0.712 และ 0.738 ตามลำดับ อยู่ในระดับสูงซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.70 และมีแนวโน้มสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในขั้นตอนวิธีการประเมินตามสภาพจริง ผู้วิจัยมีการเตรียมการเป็นอย่างดี โดยในขั้นเตรียมการประเมินและขึ้นกำหนดสิ่งที่ประเมิน ได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริง วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดโครงสร้างรายวิชา วางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน กำหนดกรอบการประเมินตามสภาพจริงโดยกำหนดขึ้นงานให้นักเรียน ปฏิบัติจากสถานการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียนจำนวน 3 ชิ้นงาน ดังได้กล่าวแล้ว ที่นักเรียนได้คิด สร้างงานด้วยตนเองโดยใช้ทักษะการคิดในขั้นสูงตามศักยภาพอย่างสร้างสรรค์ สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดย กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนชัดเจน นำไปสู่การประเมินตามสภาพจริง สร้างเครื่องมือประเมินตาม สภาพจริงอย่างหลากหลายตามกรอบการประเมิน ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และได้ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือประเมินตามสภาพจริงที่ สร้างขึ้นมีความเหมาะสม และในขั้นตอนการดำเนินการประเมิน ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการ เรียนรู้ โดยประเมินชิ้นงานย่อยระหว่างเรียนและชิ้นงานรวมเมื่อจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนแล้ว มีการนิเทศ ติดตามการสร้างชิ้นงานของนักเรียน และมีการกำหนดเวลาเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนให้เพียงพอในการสร้างชิ้นงาน ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานได้ดีมีคุณภาพ อีกทั้งผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับครูผู้ร่วมประเมินเกี่ยวกับ วิธีการตรวจให้คะแนน เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลผลและเกณฑ์การตัดสิน ก่อนที่จะดำเนินการ ประเมินตามปฏิทินที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผลการประเมินโดยผู้ประเมิน 3 คน มีความสอดคล้องกัน ผลงานของผู้เรียนที่ปรากฏ โดยนักเรียนเก่งจะได้คะแนนสูง และนักเรียนอ่อนจะได้คะแนนต่ำ จึงทำให้ค่าความ เที่ยงตรงอยู่ในระดับสูงซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าว และพบว่าความเที่ยงตรงจากทดลองใช้ครั้งที่ 2 มีค่า สูงขึ้นซึ่งอาจเนื่องมาจากการตรวจให้คะแนนครั้งที่ 2 จึงทำให้ผู้ประเมินมีความเข้าใจเกณฑ์การประเมินที่ ชัดเจนขึ้น อีกทั้งจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขเกณฑ์บางประเด็นที่ไม่ชัดเจนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อน

จะนำมาใช้ครั้งที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพิมพ์ สาขนิษฐ์ (2555, หน้า 170-173) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า มีค่าความเที่ยงตรงจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมกับคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เท่ากับ 0.714 และ 0.745 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และมีค่าสูงขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริง ที่สร้างและพัฒนาขึ้นทำให้ผลการประเมินตามรูปแบบมีความเที่ยงตรง ถือว่ารูปแบบมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.2 ด้านความเชื่อมั่นของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง

จากการทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นของผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงเท่ากับ 0.926 และ 0.964 อยู่ในระดับสูงซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.70 และมีแนวโน้มสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในขั้นตอนวิธีการประเมินตามสภาพจริง ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างโดยกำหนดกรอบโครงสร้างการประเมินตามสภาพจริง ดำเนินการสร้างตามกรอบโครงสร้างที่กำหนดโดยกำหนดสถานการณ์ ให้ปฏิบัติที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน พร้อมเกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลผล และเกณฑ์การตัดสินไว้ชัดเจนตรงประเด็นในทุกฉบับ โดยการประเมินแต่ละชิ้นงาน ดังได้กล่าวแล้ว จะครอบคลุมคุณลักษณะผู้เรียนในด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยด้านทักษะกระบวนการได้กำหนดประเด็นประเมินที่ครอบคลุมด้านการเตรียมการ การปฏิบัติงาน และผลงานที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ในสัดส่วนอย่างเหมาะสม อีกทั้งแบบประเมินตามสภาพจริงทุกฉบับผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขโดยปรับปรุงรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและตรงประเด็นขึ้น จึงทำให้แบบประเมินตามสภาพจริงที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม อีกทั้งในขั้นตอนการประเมินผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับครูผู้ร่วมประเมิน เกี่ยวกับวิธีการตรวจให้คะแนน เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลผลและเกณฑ์การตัดสิน จึงทำให้ผู้ประเมินเข้าใจตรงกัน ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผลการประเมินผู้เรียนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงโดยผู้ประเมิน 3 คน มีความสอดคล้องกันมาก และมีความคงเส้นคงวา ทำให้มีค่าความเชื่อมั่นสูงและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าว และพบว่าความเชื่อมั่นจากการประเมินครั้งที่ 2 มีค่าสูงขึ้นซึ่งอาจเนื่องมาจากการตรวจให้คะแนนครั้งที่ 2 จึงทำให้ผู้ประเมินมีความเข้าใจเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนขึ้น อีกทั้งจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขเกณฑ์บางประเด็นที่ไม่ชัดเจนให้สมบูรณ์ขึ้นก่อนจะนำมาใช้ครั้งที่ 2 สอดคล้องกับหลักความเชื่อมั่นของบราว (Brown, 1983, อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2546, หน้า 9) ที่ว่าผลการวัดและประเมินผลที่สะท้อนศักยภาพหรือความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนมากที่สุด โดยมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนต่างๆ เกิดขึ้นน้อยที่สุด คุณภาพดังกล่าวทำให้ ผลการวัดและประเมินน่าเชื่อถือและมีความคงเส้นคงวาของการวัดผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพิมพ์ สาขนิษฐ์ (2555, หน้า 170-173) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 3 คน จากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เท่ากับ 0.787 และ 0.832 ซึ่งอยู่ในระดับสูงและมีค่าสูงขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีความเชื่อมั่นของผลการประเมินตามรูปแบบ ถือว่ารูปแบบมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.3 ด้านกระบวนการนำไปใช้ของรูปแบบ

จากการบันทึกกระบวนการนำไปใช้ของรูปแบบจากทดลองใช้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยสังเกตของผู้วิจัยในด้านการเตรียมการ การปฏิบัติตามแผน การแก้ไขปัญหาอุปสรรค และความคล่องตัวในการ

ดำเนินการ พบว่า ผู้วิจัยได้เตรียมการในด้านรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือประเมินตามสภาพจริง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ผู้ปกครอง และครูผู้ร่วมประเมิน มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ตั้งแต่การชี้แจงสร้างความเข้าใจ ดำเนินการจัดการเรียนรู้และประเมินตามกรอบการประเมิน มีการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่พบอย่างเหมาะสม ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกขั้นตอน จึงเป็นรูปแบบที่ดี มีความคล่องตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพิมพ์ สาขรินทร์ (2555, หน้า 176) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า กระบวนการนำไปใช้ของรูปแบบในการเตรียมการ ซึ่งได้เตรียมการในด้านผู้ใช้ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม ด้านเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริง ผลคือมีการเตรียมความพร้อมได้ทุกด้านมีความพร้อม ในการปฏิบัติตามแผนดำเนินการที่วางเอาไว้ คือ มีการสอนตามแผนการจัดการเรียนได้ครบทุกแผน มีการประเมินตามสภาพจริงได้ครบทุกเรื่อง เมื่อมีปัญหามาอุปสรรคก็รีบแก้ไขได้ทันเวลาด้วยความเรียบร้อยซึ่งทำให้กระบวนการใช้รูปแบบมีความคล่องตัวในการดำเนินการ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงมีกระบวนการนำไปใช้ที่สะดวก คล่องตัว ถือว่ารูปแบบมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.4 ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบ

จากการทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 พบว่าผู้เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ครูผู้วิจัยมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงโดยรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ ส่วนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงโดยรวมอยู่ในระดับมาก จะเห็นว่าผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งเป็นไปเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ใน 4 องค์ประกอบ คือ เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริง และแนวทางประยุกต์ใช้ ที่มีคุณภาพจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านองค์ประกอบและด้านคุณลักษณะที่ดีในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ โดยในขั้นตอนวิธีการประเมินตามสภาพจริงมีขั้นตอนที่ชัดเจนเป็นลำดับใน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการประเมิน ขั้นตอนการประเมิน ขั้นตอนการสรุปและตัดสินผลการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดโดยในขั้นเตรียมการประเมินผู้วิจัยได้ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจตรงกันในแนวทางของการใช้รูปแบบ ในขั้นกำหนดสิ่งที่ประเมิน ได้กำหนดกรอบชิ้นงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนในยุคปัจจุบันมากที่สุดจำนวน 3 ชิ้นงานดังที่กล่าวมาแล้ว ที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจ คิดสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเองได้อย่างมีความสุขเต็มศักยภาพ จัดเวลาให้ผู้เรียนปฏิบัติงานเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนอย่างเพียงพอ ในส่วนขั้นตอนดำเนินการประเมินได้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินตามกรอบการประเมินที่กำหนด กำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ และสรุปและตัดสินผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ครูผู้วิจัย นักเรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดดังกล่าว แสดงว่าเป็นรูปแบบที่ดีเมื่อนำไปใช้ จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพิมพ์ สาขรินทร์ (2555, หน้า 170-173) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า จากการทดลองใช้รูปแบบทั้ง 2 ครั้ง ครูผู้วิจัยมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ

ผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ควรนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงนี้ไปกำหนดเป็นนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรม เผยแพร่การใช้รูปแบบนี้ให้โรงเรียน และกำหนดเป็นโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงนี้ไปใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

2) ระดับสถานศึกษา (1) โรงเรียนควรมีนโยบายที่สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงนี้ไปใช้ โดยผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้าร่วมประชุมอบรมตามนโยบายของ เขตพื้นที่การศึกษานำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงนี้ไปใช้ให้มากขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งกำติดตามสม่ำเสมอเพื่อให้การใช้งานรูปแบบเกิดประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อผู้เรียน (2) โรงเรียนที่จะนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงนี้ไปใช้จะต้องมีความพร้อมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และมีเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอสำหรับนักเรียนใช้งาน 1 คนต่อคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง เนื่องจากนักเรียนต้องสร้างชิ้นงานเป็นรายบุคคลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.2 ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้ในระดับครูผู้สอน ดังนี้ 1) ครูผู้สอนควรศึกษาพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงและนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงนี้ไปใช้ โดยควรศึกษาเตรียมการให้พร้อมตามขั้นตอนที่กำหนดในรูปแบบในแต่ละองค์ประกอบซึ่งประกอบด้วย เหตุผลและความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการประเมินตามสภาพจริง และแนวทางการประยุกต์ใช้ โดยองค์ประกอบที่ 3 วิธีการประเมินตามสภาพจริง ต้องศึกษาขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนกำหนดสิ่งที่ประเมิน ขั้นตอนดำเนินการประเมิน และขั้นสรุปและตัดสินผลการประเมิน วางแผนเตรียมการให้ดีในการประเมินชิ้นงานซึ่งต้องใช้เวลามาก เพื่อให้สามารถนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงการวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องมากขึ้น เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ครูผู้สอนต้องอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานส่วนตัวที่บ้าน โดยกำหนดเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานนอกเวลาเรียนไว้อย่างชัดเจน และครูผู้สอนต้องกำกับดูแลในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติการสร้างชิ้นงานนอกเวลาเรียนสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป มีดังนี้

1) ควรมีการวิจัยการพัฒนาารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงในรายวิชาอื่น

2) ควรมีการวิจัยติดตามผลการการนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3) ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลการประเมินตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงกับผลการประเมินตามปกติ หรือกับผลการประเมินตามรูปแบบอื่น เช่น รูปแบบการประเมินด้วยแฟ้มสะสมผลงาน หรือรูปแบบการประเมินภาคปฏิบัติ

4) ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลด้านความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของผลการประเมินตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงกับตัวแปรอื่น เช่น ผลการประเมินในด้านความคิดสร้างสรรค์ หรือด้านการคิดวิเคราะห์

เอกสารอ้างอิง

คณิง สายแก้ว. (2543). สภาพปัญหาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยในชุมชนเกษตรกรรม.ขอนแก่น:

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จิรา ศรีไทย. (2552). การประเมินโครงการธนาคารขยะรักษาสีสิ่งแวดล้อมโรงเรียนนาดีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2552. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง. นนทบุรี : สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

เพชรพยอม ภาวสิทธิ์. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

เพียงพิมพ์ สาขรินทร์. (2555). การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ไพศาล หวังพานิช. (2546). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2548). “การเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Learning and Assessment)”. วารสารศึกษาศาสตร์ มข. 28, 2 : 10-23. [ออนไลน์]. จาก : http://dcms.thailis.or.th/dcms/search_result.php สืบค้น 20 พฤษภาคม 2555.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

(2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

(2553). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.